

Flora en Fauna onderzoek

Flora- en faunaonderzoek Bedrijventerrein Vennendreef

Definitief

Maessen B.V.
Postbus 5096
5800 GB VENRAY

Grontmij Nederland B.V.
Roermond, 1 april 2011

Verantwoording

Titel : Flora- en faunaonderzoek Bedrijventerrein Vennendreef
Subtitel :
Projectnummer : 305982/2597
Referentienummer : 305982/2597.rm.342.R001/mh
Revisie : D1
Datum : 1 april 2011

Auteur(s) : ing. M.C. Bonder en ing. F. Verhart
E-mail adres : marcel.bonder@grontmij.nl
Gecontroleerd door : J.A. Ettema
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. J.H.G. (Jan) van de Mortel BNT
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Grontmij Nederland B.V.
Bredeweg 239
6043 GA Roermond
Postbus 410
6040 AK Roermond
T +31 475 39 00 00
F +31 475 31 96 95
www.grontmij.nl

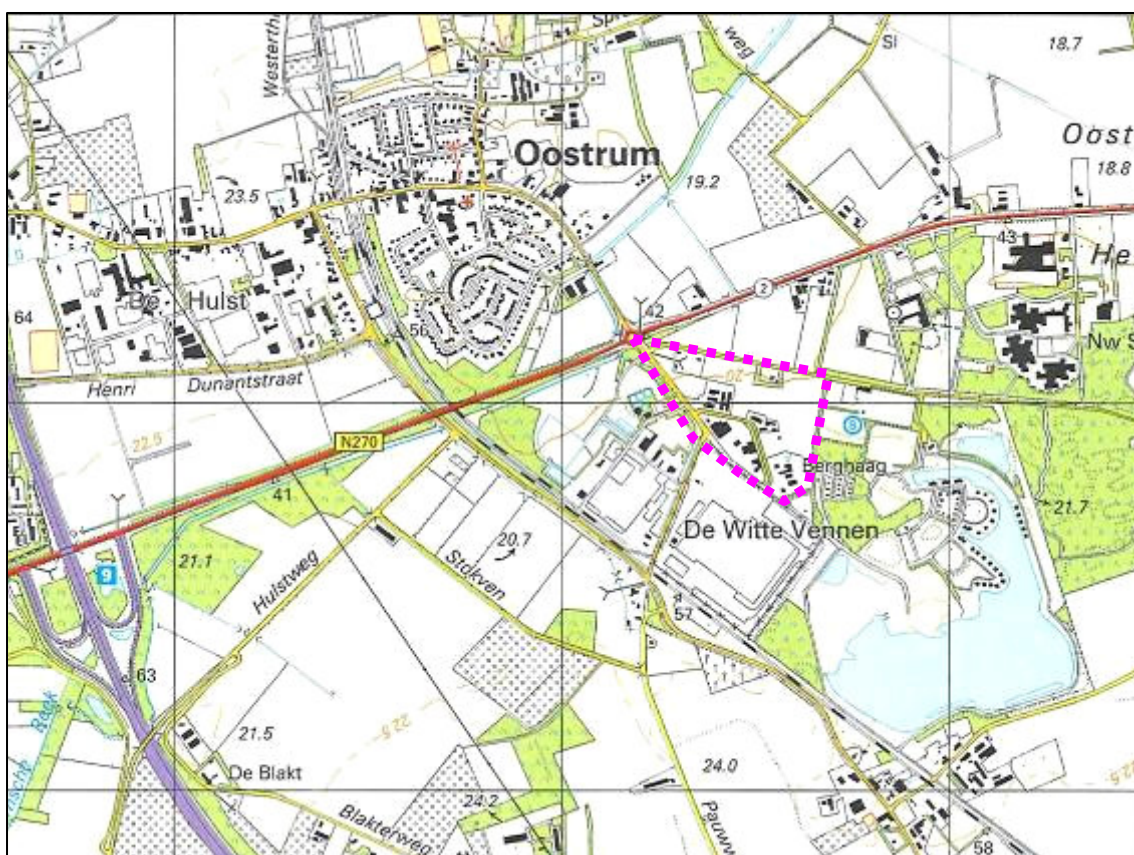
Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding, doel en ligging.....	4
1.2	Projectomschrijving.....	5
2	Groen beleidskader en wet- en regelgeving.....	8
2.1	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).....	8
2.2	Flora- en faunawet.....	8
2.2.1	Algemeen.....	8
2.2.2	Gedragcode Bouwend Nederland.....	10
2.2.3	Rode lijsten.....	11
2.3	Houtopstanden.....	11
2.3.1	Boswet.....	11
2.3.2	Kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening.....	12
2.3.3	Nota compensatie van natuurwaarden.....	12
3	Onderzoeksresultaten.....	13
3.1	Algemeen.....	13
3.2	Literatuuronderzoek.....	14
3.3	Broedvogels.....	14
3.3.1	Boerenzwaluw.....	14
3.3.2	Boomkruiper.....	15
3.3.3	Buizerd.....	16
3.3.4	Ekster.....	16
3.3.5	Gekraagde roodstaart.....	17
3.3.6	Grote bonte specht.....	17
3.3.7	Kerkuil.....	18
3.3.8	Huismus.....	18
3.3.9	Steenuil.....	19
3.3.10	Overige broedvogels.....	21
3.4	Zoogdieren.....	21
3.4.1	Gewone dwergvleermuis.....	21
3.4.2	Laatvlieger.....	22
3.4.3	Rosse vleermuis.....	23
3.4.4	Steenmarter.....	23
3.4.5	Overige zoogdiersoorten.....	24
3.5	Overige fauna.....	24
3.6	Planten.....	24
3.7	Conclusie en aanbevelingen Flora- en faunawet.....	25
3.8	Conclusie en aanbevelingen houtopstanden.....	26
3.8.1	Boswet.....	26
3.8.2	Kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening.....	26
3.8.3	Nota compensatie van natuurwaarden.....	27
4	Literatuur.....	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding, doel en ligging

In opdracht van Maessen B.V. is een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd voor het project Vennendreef. De initiatiefnemer is voornemens om in een gebied ten zuidoosten van het dorp Oostrum het bedrijventerrein Vennendreef en een aantal woningen te realiseren. Het primaire doel van dit onderzoek is te bepalen waar beschermde planten- en diersoorten in het plangebied aanwezig zijn. Door middel van een effectenstudie van het project op deze natuurwaarden, wordt nagegaan of de aanvraag van een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) of een ont-heffing in het kader van de Flora- en faunawet bij het Ministerie van EL&I noodzakelijk is. Een secundair doel is te bepalen of er verplichtingen zijn vanuit andere groene wet- en regelgevin-gen, zoals de Boswet, gemeentelijke kapvergunning en de gemeentelijke natuurcompensatie-regeling 1997.

Kaart 1 Ligging van het plangebied

Bron: ANWB / TDN

Het plangebied bevindt zich in de Noord-Limburgse gemeente Venray en bestaat uit enkele akkers en verspreid staande gebouwen. Het gebied ligt zuidelijk van de N270 en wordt begrensd door de Sparrendreef, bedrijvenpark “De Witte Vennen”, recreatiepark “De Witte Vennen” en de Witte Vennenweg. Het terrein ligt in de kilometerhokken met Amersfoortcoördinaten 199:392 en 199:393 (x:y).

Foto 1 De Sparrendreef op de linkerfoto met links van deze weg het plangebied, op de rechterfoto het plangebied langs de Vennenweg.

Foto 2 Situatie langs de Vennenweg met een monumentale boerderij op de linkerfoto en op de rechterfoto de bomenlaan langs deze weg.

1.2 Projectomschrijving

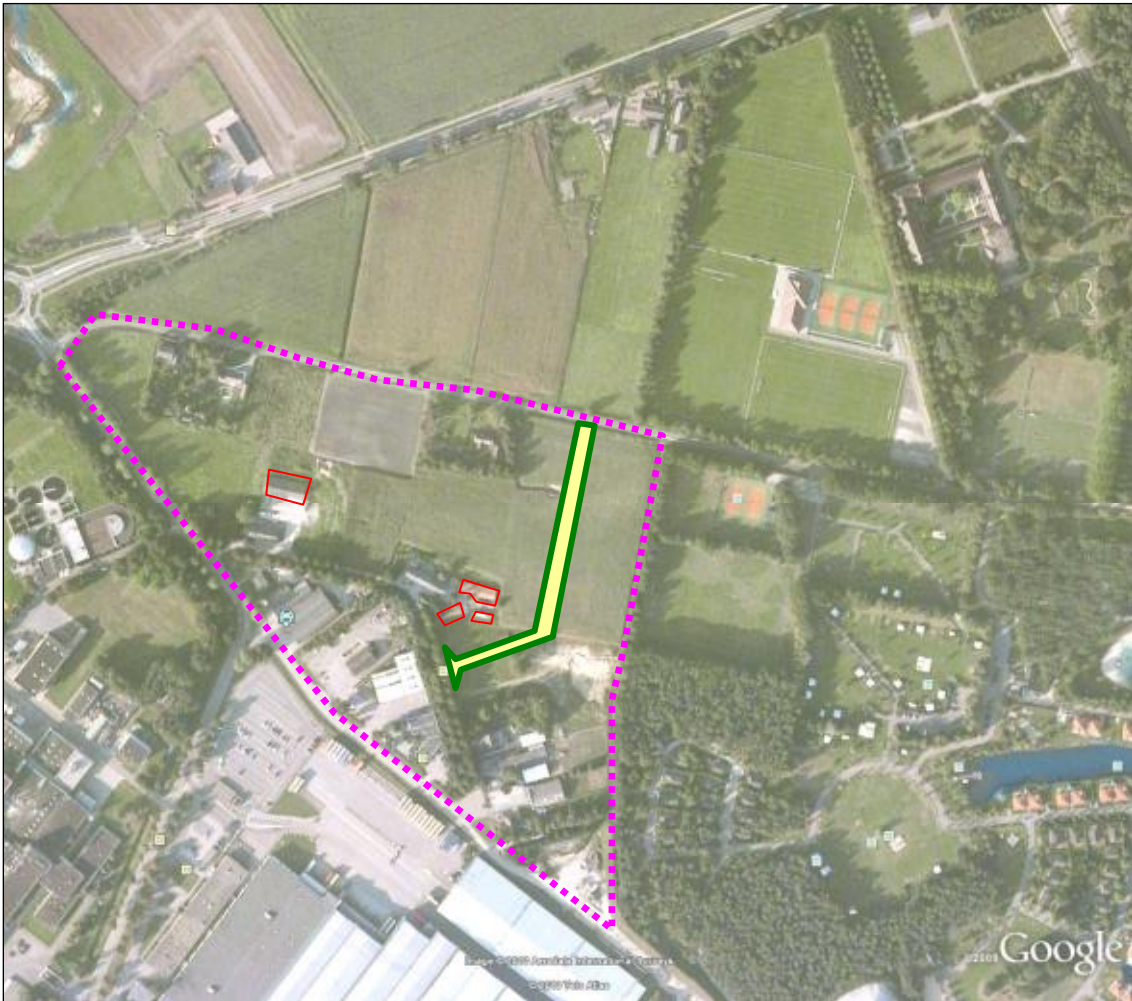
De initiatiefnemer Maessen B.V. is voornemens om aan te vangen met de realisatie van het kleinschalig bedrijventerrein Vennendreef na vaststelling van het bestemmingsplan voor het plangebied. Dit bestemmingsplan zal naar verwachting aan het eind van 2010 of begin van 2011 gereed zijn. Onder meer de volgende werkzaamheden zullen worden uitgevoerd (figuren 1 en 2):

- in het gebied wordt een kleinschalig bedrijventerrein gerealiseerd;
- in het noordelijke deel kunnen op 12 percelen woningen worden gerealiseerd binnen het kleinschalig bedrijventerrein;
- de in figuur 1 rood gemarkeerde gebouwen zullen verdwijnen;
- de beplantingen langs de Vennenweg en Witte Vennenweg krijgen de bestemming “verkeersdoeleinden” doch blijven gehandhaafd, met uitzondering van de objecten die in figuur 1 groen gemarkeerd zijn. Reden is dat hier een nieuwe weg zal gaan aantakken op de Vennenweg. Daarom moeten enkele bomen worden geveld;
- er zal een van oost naar west lopende houtsingel met greppel worden aangelegd als een landschappelijke voortzetting van de houtsingel op de Berghaag. De bouwkvavels aan de Sparrendreef worden van elkaar gescheiden door een houtsingel. Deze elementen krijgen de bestemming “groenvoorzieningen”;
- tussen de Vennenweg en de Sparrendreef wordt een nieuwe ontsluitingsweg aangelegd.

Het project dient een belang binnen de Flora- en faunawet. Het betreffen namelijk werkzaamheden in het kader van uitvoering en in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (Hoofdstuk 2, belang j).

Kaart 2 Topografische aanduidingen in het plangebied

Figuur 1 De overzichtsluchtfoto met daarop de elementen in het inrichtingsplan Vennendreef die van invloed kunnen zijn op de leefgebieden van de beschermde flora en fauna. Het betreffen de te slopen schuren (rood) en de aanleg van een weg (geel en groen).

Figuur 2 Het inrichtingsplan de Vennendreef.

2 Groen beleidskader en wet- en regelgeving

2.1 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ingegaan. Burgers, bedrijven en overheden kunnen een omgevingsvergunning aanvragen. De omgevingsvergunning is een samenvoeging van 26 vergunningen in één. In de Wabo zijn onder andere vergunningstrajecten op het gebied van het vellen van houtopstanden, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet opgenomen. De omgevingsvergunning wordt bij de gemeente aangevraagd.

Als een activiteit schadelijk is voor planten of dieren die onder de bescherming van de Flora- en faunawet vallen, dan is de aanvrager verplicht om het onderdeel 'Handelingen met gevolgen voor beschermde dieren en planten' in te vullen. De gemeente gaat dan aan het ministerie van EL&I (voormalig ministerie van LNV) toestemming vragen voor de vergunning. Dat houdt in dat het ministerie van EL&I een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) afgeeft. Deze Vvgb wordt opgenomen in de omgevingsvergunning. Het ministerie van EL&I toetst eerst of de aanvraag volledig is. Is de aanvraag onvolledig, dan vraagt het ministerie van EL&I de gemeente om aanvullingen te sturen. De gemeente kan dan besluiten om de behandeling van de aanvraag op te schorten en kan de aanvrager in de gelegenheid stellen zijn aanvraag aan te vullen. Als hiervan geen gebruik wordt gemaakt, wijst het ministerie van EL&I het verzoek voor de Vvgb af en moet de gemeente de aanvraag voor een omgevingsvergunning weigeren. Als de informatie voldoende duidelijk is, neemt het ministerie van EL&I een besluit aangaande de vraag of een Vvgb mogelijk is. De gemeente neemt het besluit over de Vvgb integraal op in haar ontwerpbesluit over de aanvraag voor een omgevingsvergunning. Als het ministerie van EL&I het verzoek voor een Vvgb afwijst moet de gemeente in het ontwerpbesluit de aanvraag voor een omgevingsvergunning weigeren. Het ministerie van EL&I geeft in principe binnen acht weken na ontvangst van het verzoek een ontwerp Vvgb af. Dit ontwerpbesluit wordt ter inzage gelegd.

2.2 Flora- en faunawet

2.2.1 Algemeen

Ter bescherming van de Nederlandse flora en fauna is sinds 1 april 2002 de Nederlandse Flora- en faunawet van kracht. Uitgangspunt van de Flora- en faunawet is om soorten te beschermen, niet individuele planten en dieren. Het gaat er daarbij om dat het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Vaak gaan werkzaamheden en bescherming van de soorten goed samen, vooral als het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht; dit zijn mitigerende maatregelen. Soms is het onvermijdelijk dat er schade wordt toegebracht aan beschermde planten en dieren en kunnen er overtredingen ontstaan met de Flora- en faunawet. Dit zijn veelal de verbodsbepalingen:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1 (Algemene soorten), tabel 2 (Overige soorten), tabel 3 bijlage 1 van de AMvB, en tabel 3 Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn. De bescherming van de (broed)vogels heeft een apart beschermingsregime en zijn sinds 25 augustus 2009 onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 5 en overige soorten.

Het verkrijgen van een ontheffing of Vvgb is afhankelijk van de mate van bescherming en van het belang. De werkzaamheden kunnen vallen onder de volgende belangen:

- belang a: de bepalingen betreffende de gemeenschappelijke markt en een vrij verkeer van goederen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap;
- belang b: bescherming van flora en fauna;
- belang c: veiligheid van luchtverkeer;
- belang d: de volksgezondheid of openbare veiligheid;
- belang e: dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- belang f: het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- belang g: belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort;
- belang h: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw;
- belang i: bestendig gebruik;
- belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Voor werkzaamheden of activiteiten vanuit een project zijn over het algemeen alleen de belangen d, e, h, i en j relevant. In onderstaand schema is de relatie tussen beschermingsregime en belang uiteen gezet.

Beschermingsniveau	Vrijstelling belang	Ontheffing of Vvgb nodig belang	Ontheffing of Vvgb geweid
Tabel 1	d, e, h, i en j	Nee, wel geldt de zorgplicht (artikel 2 lid 1 en 2) conform de Flora- en faunawet.	n.v.t.
Tabel 2	Met gedragscode bij d, e en j, zonder gedragscode bij h en i	Zonder gedragscode bij d, e en j	n.v.t.
Tabel 3 bijlage 1	Geen	d, e, h, i en j	n.v.t.
Tabel 3, HBR IV	Geen	d, e, h en i	j
Vogels cat. 1 – 4	Geen	d	e en j
Vogels cat. 5	Indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen, buiten het broedseizoen, anders geen vrijstelling	d of nee indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	e en j indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat <u>niet</u> rechtvaardigen
Vogels overig	Buiten het broedseizoen	Tijdens het broedseizoen belang d	e en j tijdens het broedseizoen

Schema 1 Relatie tussen beschermingsregime, belang en of al dan niet ontheffing/Vvgb nodig is.

Met betrekking tot de (broed)vogels een korte toelichting. Als een jaarrond beschermd nest is aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen, is altijd een omgevingscheck nodig. Een deskundige moet dan vaststellen of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving. Als dit niet het geval is, dan moet, voor zover mogelijk, een alternatief nest worden aangeboden. Wanneer dit niet mogelijk is, dan is een ontheffing/Vvgb nodig.

2.2.2 Gedragscode Bouwend Nederland

Deze gedragscode is ontwikkeld door Arcadis in samenwerking met Bouwend Nederland en Neprom. Een initiatiefnemer kan alleen aanspraak maken op de werkingskracht van de gedragscode als voldaan is aan een aantal strikte voorwaarden.

- De voorzorgsmaatregelen zoals deze in de gedragscode zijn opgenomen, zijn minimumeisen voor zorgvuldig handelen, waaraan de initiatiefnemer zich in ieder geval moet houden.
- Zodra de initiatiefnemer van een bouwproject een in deze gedragscode voorgeschreven voorzorgsmaatregel niet, niet volledig of niet afdoende zorgvuldig uitvoert, vervalt de vrijstelling op basis van de gedragscode voor de desbetreffende soort of soorten.
- Afwijking van een in de gedragscode beschreven maatregel is alleen mogelijk indien gemotiveerd kan worden aangegeven waarom er voor een alternatief is gekozen. Het gekozen alternatief dient minimaal dezelfde waarborgen te bieden als de in de gedragscode beschreven maatregel.

Als uit het flora- en faunaonderzoek blijkt dat zich (broed)vogels en/of tabel 2 of tabel 3 soorten, op of nabij het werkterrein bevinden, wordt voor deze situatie een specifiek werkprotocol opgesteld: het ecologisch protocol. Een ecologisch protocol legt de afspraken vast met betrekking tot de bescherming van de populaties van vogels en tabel 2 en tabel 3 soorten. Een ecologisch protocol is concreet en afrekenbaar geformuleerd. Het protocol dient in de desbetreffende situatie verboden handelingen betreffende de Flora- en faunawet te voorkomen. Het gaat minimaal in op:

- het voorkomen van schade aan de leefgebieden en vaste verblijfplaatsen van vogels en soorten van tabel 2 en tabel 3;
- de fasering van de werkzaamheden, rekening houdend met de kritische perioden van de te beschermen soorten;
- de natuursparende werkwijze en inzet van materieel;

- het markeren van nesten, holen, groeiplaatsen en dergelijke voor het uitvoerend personeel;
- het voorkomen van vestiging van beschermde soorten vóór de start en tijdens de werkzaamheden;
- een passende werkwijze indien tijdens de werkzaamheden toch een beschermde soort wordt aangetroffen.

De inbreng van de ecologisch deskundige persoon dient in zoverre te zijn overgenomen, dat deze deskundige de in het protocol gemaakte keuzes te allen tijde op ecologisch verantwoorde wijze kan motiveren.

2.2.3 Rode lijsten

Op basis van het *Verdrag betreffende het behoud van wilde planten en dieren en hun natuurlijke leefmilieu in Europa van 19 september 1979* (Verdrag van Bern), is onder andere in Nederland per soortgroep een zogeheten Rode lijst samengesteld aan de hand van de trend en zeldzaamheid op wereldschaal en de Nederlandse situatie. De op de Rode lijst opgenomen soorten zijn in vijf categorieën ingedeeld, namelijk gevoelig, kwetsbaar, bedreigd, ernstig bedreigd en uitgestorven. Plaatsing van een soort op de Rode lijst betekent niet dat deze soorten beschermd zijn binnen de Flora- en faunawet, doch indien de soort is beschermd en tevens is geplaatst op de Rode lijst, kan dit van invloed zijn op de bepaling van de gunstige staat van de soort. Op 5 november 2004 heeft de minister van LNV de Rode lijsten voor bedreigde dier- en plantensoorten vastgesteld welke in 2009 voor zoogdieren, amfibieën, reptielen, dagvlinders en paddenstoelen is geactualiseerd.

2.3 Houtopstanden

2.3.1 Boswet

Houtopstanden buiten de bebouwde kom bestaande uit een rij van tenminste 20 bomen of een oppervlakte van tenminste 10 are bestaande uit boomvormers (stamdiameter tenminste 0,1 meter) zijn beschermd binnen de Boswet, tenzij deze zich binnen de bebouwde kom bevinden. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt. De eigenaar van grond, waarop een houtopstand, anders dan bij wijze van dunning, is geveld of op andere wijze tenietgegaan, is verplicht een kapmelding te doen bij het ministerie van EL&I. Binnen de Wabo kan deze stap ook door de betreffende gemeente worden uitgevoerd. De eigenaar van de grond dient vervolgens binnen een tijdvak van drie jaren na de velling of het tenietgaan van de houtopstand te herbepplanten volgens regelen bij of krachtens Algemene maatregel van bestuur te stellen.

Dit geldt niet in de volgende situaties:

- houtopstanden op erven en in tuinen;
- andere houtopstanden dan op erven en in tuinen binnen een bebouwde kom als bedoeld in het volgende lid;
- wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide voor zover bestaande uit populieren of wilgen;
- Italiaanse populier, linde, paardekastanje en treurwilg;
- vruchtbomen en windschermen om boomgaarden;
- fijnsparren, niet ouder dan twaalf jaren, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
- kweekgoed;
- het periodieke vellen van griend- en hakhout, wordt voor de toepassing van deze wet niet onder vellen begrepen;
- dunning van houtopstanden, dat wil zeggen het periodiek vellen welke uitsluitend dient als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de houtopstand;
- indien de velling van de houtopstand benodigd is voor de uitvoering van een werk in overeenstemming met een goedgekeurd bestemmingsplan.

Een dunning is een selectieve kap die wordt uitgevoerd om de blijvende bomen meer ruimte te geven. Het is een nabootsing van de natuurlijke stamtalvermindering. Doordat bomen groeien

en steeds meer ruimte in nemen, zal een deel van de bomen op den duur moeten wijken. Bij een dunning kan een beheerder sturen in de verdere ontwikkeling van de houtopstand.

2.3.2 Kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening

In de Algemene Plaatselijke Verordening (verder APV genoemd), heeft de gemeenteraad van Venray een regeling opgenomen op grond waarvan het noodzakelijk kan zijn een kapvergunning aan te vragen bij het vellen van bomen of drastisch snoeien ervan. Bij de gemeente Venray gelden de volgende voorwaarden:

1. het is verboden zonder vergunning van het college de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op de Bomenlijst;
2. voor het verwijderen van struiken en bomen op een perceel dat groter is dan 200 m², is altijd een kapvergunning nodig. Voor een perceel dat groter is dan 1000 m² of als het om een rij bomen van meer dan 20 stuks gaat, is naast een kapvergunning ook altijd een melding bij Dienst Regelingen, team Boswet vereist. De te rooien meters of aantallen zullen altijd gecompenseerd moeten worden;
3. de vergunning kan worden geweigerd op grond van:
 - a. de natuurwaarde van de houtopstand;
 - b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
 - c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorps-schoon;
 - d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
 - e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
 - f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.

2.3.3 Nota compensatie van natuurwaarden

Zijn natuurwaarden in het geding en betreft het een ruimtelijke ontwikkeling (projectbesluit/bestemmingsplanwijziging) dan is de gemeentelijke natuurcompensatieregeling uit 1997 van toepassing. De gemeentelijke natuurcompensatieregeling verlangt dat in geval van fysieke natuurcompensatie natuurcompensatie, plaatsvindt over een oppervlakte die groter is dan het areaal natuur dat verloren gaat. Dat gebeurt bijvoorbeeld als de aanvrager een belangrijke houtwal of boslocatie wil rooien. In dat geval kan de gemeente een compensatie opleggen tot maximaal 166% van de oppervlakte. De mate van vervangbaarheid is hierin van belang:

- gemakkelijk vervangbaar, ontwikkelingstijd < 25 jaar: hiervoor geldt een compensatietoeslag van 33%;
- matig vervangbaar, ontwikkelingstijd 25 - 100 jaar: hiervoor geldt een compensatietoeslag van 66%;
- moeilijk of niet vervangbaar, ontwikkelingstijd > 100 jaar: hiervoor geldt een compensatietoeslag van meer dan 66%.

De compensatie dient plaats te vinden op basis van een door de gemeente Venray goedgekeurd compensatieplan. De compensatie wordt vastgelegd in een privaatrechtelijke compensatieovereenkomst.

3 Onderzoeksresultaten

3.1 Algemeen

In de periode 2004-2009 zijn door ecologen van Grontmij | Groenplanning in totaal 18 veldbezoeken aan het plangebied gebracht. De nadruk van het onderzoek ligt op de soorten die beschermd zijn in de beschermingsregimes tabel 2, tabel 3 en de vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Voor de rapportage zijn naast de tijdens de veldbezoeken waargenomen soorten, ook gegevens gebruikt van externe bronnen, zoals www.waarneming.nl en provincie Limburg. In principe wordt uitgegaan van gegevens van maximaal 5 jaar oud, doch indien gegevens ouder zijn, werd door middel van “expert judgement” bepaald of de soort redelijkerwijs ook in 2009 in het betreffende gebied aanwezig kon zijn rekeninghoudend met de beperkte waarnemingsintensiteit door derden.

Jaar	n	Inventarisatie overdag	Inventarisatie avond	n
2004	5	Maart, mei en augustus	juli	1
2005	2	april en september	-	
2007	4	maart, april en juli	mei	1
2009	3	mei	februari en augustus	2

Schema 1 Overzicht van de periodes waarin de inventarisaties plaatsvonden

Broedvogels zijn geïnventariseerd conform de methode weergegeven in de Handleiding Broedvogel Monitoring Project waarbij de methodiek BMP-A (Van Dijk, 2004) is gehanteerd. Bij broedvogels waarvan het nest jaarrond is beschermd, is zoveel mogelijk getracht het nest te vinden, waarvan de locatie vervolgens met behulp van een GPS is vastgelegd.

Conform het protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevens Autoriteit Natuur is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen. Daarbij is in eerste instantie ingetekend op kaart waar zich potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Deze vaste verblijfplaatsen kunnen bestaan uit:

- forse bomen met een doorsnede van minimaal 0,3 meter met holtes, spleten, scheuren of losse bast;
- gebouwen met spouwmuren, losliggende dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes et cetera.

Dergelijke locaties geschikt als vaste verblijfplaats zijn aanwezig in het plangebied. Vervolgens is het vleermuisonderzoek als volgt uitgevoerd:

- overdag is nagegaan of er bij potentiële uitvlieglocaties sporen zijn van de aanwezigheid van vleermuizen als uitwerpselen, urinestrepen, vraatsporen en dergelijke;
- tijdens de kraamperiode van de meeste vleermuizen (de periode van mei tot en met juli) is in juli een half uur vóór zonsondergang tot anderhalf uur gepost ter plaatse van één of enkele bij elkaar gelegen potentiële uitvliegplaatsen en is gekeken of uit de bewuste bomen/gebouwen vleermuizen komen;
- toen in deze periode niet is waargenomen dat vleermuizen vanuit de te vellen bomen/te slopen gebouwen vliegen doch “plotseling” vleermuizen rondom de bomen vliegen dan kan er sprake zijn van de volgende mogelijke situaties:
 - er is waargenomen dat vleermuizen komen aanvliegen van elders; dan is er geen sprake van een zomerverblijfplaats ter plaatse;
 - er is waargenomen dat er één individu rondvliegt en er wordt niet waargenomen dat deze komt aanvliegen van elders, dan zal er sprake zijn van een paar-

- tje die een zomerverblijfplaats heeft ter plaatse (dit is dan het mannetje, het vrouwtje verblijft dan in een boom);
 - er is waargenomen dat er meerdere individuen rondvliegen en er is niet waargenomen dat deze komen aanvliegen van elders, dan is er sprake van een zomerkolonie;
 - er is gelet op hoge kwetterende of sjilpende geluiden uit bomen voortgebracht door Rosse vleermuizen, wat wijst op de aanwezigheid van een kraamkamer van deze soort.

Eén jaar voordat het project aanvangt, kan aanvullend onderzoek worden gedaan naar vleermuizen, zodat wordt voldaan aan het protocol vleermuisinventarisaties van de Gegevens Autoriteit Natuur.

De overige zoogdieren zijn geïnterviewd tijdens het gehele veldseizoen. Om te bepalen of een soort gebruikmaakt van het plangebied is gedurende de inventarisaties gelet op potentiële verblijfplaatsen als burchten en nesten en op sporen van aanwezigheid als vraatsporen, uitwerpselen, wissels, prenten en haren.

Amfibieën, reptielen, insecten en dergelijke zijn geïnterviewd door op locaties die voldoen aan de biotoopeisen gericht te zoeken tijdens zonnig en warm weer. Dit gebeurde tijdens alle veldbezoeken vanwege de uiteenlopende perioden waarin de vertegenwoordigers van deze soortgroepen actief zijn.

Vanwege de verschillen in groei- en bloeitijd zijn planten tijdens alle bezoeken geïnterviewd. Indien het tabel 2 of tabel 3 soorten betroffen, zijn de planten geteld en de groeiplaatsen ingemeten met GPS.

3.2 Literatuuronderzoek

In aanvulling op de veldbezoeken is gebruik gemaakt van waarnemingsgegevens van de hieronder genoemde externe bronnen. Hierbij is hoofdzakelijk gebruikgemaakt van gegevens van maximaal 5 jaar oud. Oudere gegevens zijn alleen gebruikt als soorten – op grond van expert judgement – redelijkerwijs ook in 2010 in het plangebied aanwezig konden zijn, rekening houdend met de beperkte waarnemingsintensiteit van derden. Ten behoeve van het onderzoek is de volgende literatuur gebruikt:

1. *Provincie Limburg (www.limburg.nl)*
Gedetailleerde verspreidingsgegevens van flora en avifauna uit 2003.
2. *Avifauna van Limburg (Hustings et al 2006)*
Verspreidingsgegevens van vogels uit de (meestal) periode 1992-2004. De gegevens zijn weergegeven op kilometerhok-niveau
3. *Zoogdieren van Limburg (Huizenga et al., 2010)*
Verspreidingsgegevens van zoogdieren uit de periode 1980-2007. De gegevens zijn weergegeven op kilometerhokniveau.

Er is een omgeving check uitgevoerd om zodoende de waarde van het plangebied in relatie tot de omgeving te kunnen bepalen en om na te gaan of ook in de omgeving geschikt leefgebied aanwezig is voor betrokken plant- of diersoort. Deze omgeving check is uitgevoerd door middel van veldwerk en literatuuronderzoek.

3.3 Broedvogels

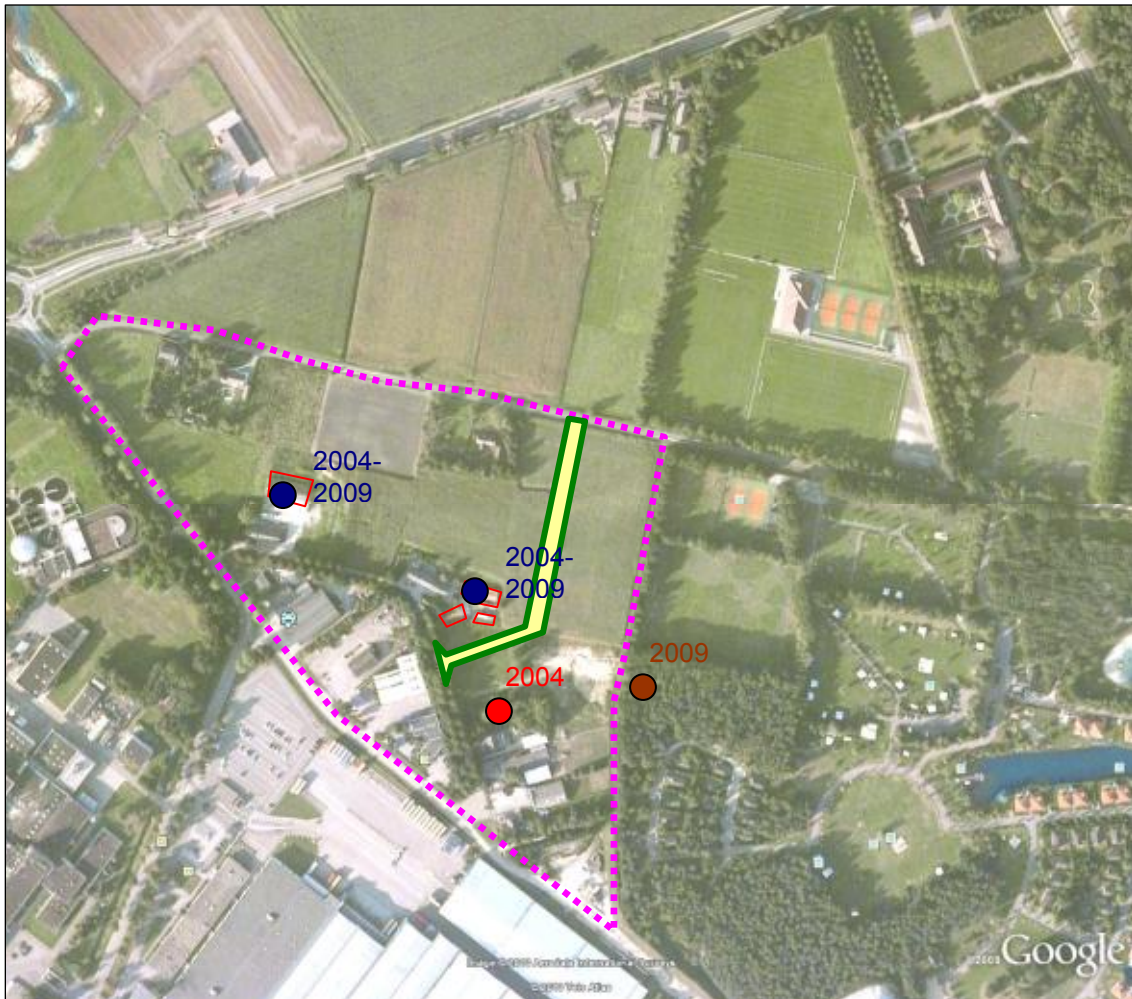
3.3.1 Boerenwaluw

De Boerenwaluw is een in Nederland algemene broedvogel van schuren. De soort is beschermd volgens categorie 5 van de indicatieve lijst. De soort gaat in Nederland achteruit en daarom is de soort opgenomen op de Nederlandse Rode lijst met de status “gevoelig”. De broedperiode van de soort loopt van 1 juni tot en met 15 augustus (Van Dijk, 2004). Binnen de Flora- en faunawet zijn het nest en bijbehorend leefgebied van de soort binnen de genoemde periode, dit is het broedseizoen en tevens de meest kwetsbare periode, beschermd. Buiten het

broedseizoen zijn nest en leefgebied alleen beschermd als in de omgeving geen alternatieve broedlocaties aanwezig zijn.

De soort broedde op 2 locaties in de onderzoeksperiode. Er werd gebroed in kolonies van wisselende grootte in de boerderijschuren aan de Vennenweg. In de omgeving van het plangebied komt de soort voor in boerderijschuren.

De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats blijft niet behouden, omdat betrokken schuren worden gesloopt. De gunstige staat van instandhouding komt niet in gevaar omdat in de directe omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn. Bij realisatie van het project kan de soort om te foerageren uitwijken naar het landbouwgebied ten noorden van de Sparrendreef. Bovendien komt de soort op lokaal niveau algemeen voor. Overtredingen met de Flora- en faunawet zullen niet ontstaan indien gewerkt wordt buiten het broedseizoen.

Figuur 3 Broedlocaties van Buizerd (bruine stip), Boomkruiper (rode stip) en Boerenzwaluw (blauwe stip).

3.3.2 Boomkruiper

De Boomkruiper is een in Nederland algemene broedvogel van bossen, parken, houtsingels en andere beplantingen met bomen. De broedperiode van de soort loopt van 1 februari tot en met 20 juni (Van Dijk, 2004). De soort is beschermd volgens categorie 5 van de indicatieve lijst (zie bijlage 2 onder “bescherming van vogelnesten”). Binnen de Flora- en faunawet zijn het nest en bijbehorend leefgebied van de soort binnen de genoemde periode, dit is het broedseizoen en tevens de meest kwetsbare periode, beschermd. Buiten het broedseizoen zijn nest en leefgebied alleen beschermd als in de omgeving geen alternatieve broedlocaties aanwezig zijn.

De soort had een territorium in 2004 in de onderzoeksperiode ter plaatse van de houtsingel aan het einde van de Vennenweg. Na 2004 is de soort niet meer waargenomen. In de omgeving van het plangebied komt de soort algemeen voor in onder andere het bosgebied Nieuw Spraeland.

Bij de uitvoering van het project worden de beplantingen behouden. Het broedgebied wordt niet aangetast en de voedselsituatie blijft gelijkwaardig, dus bij de uitvoering van het project ontstaan geen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

3.3.3 *Buizerd*

Een Buizerd kan het nest uit vorige jaren opbouwen, maar uit vrees voor parasieten, mijten, teken en luisvliegen, komen Buizerds niet vaak twee jaar na elkaar in het zelfde nest. Het vrouwtje legt begin april 2 tot 4 eieren. De broedtijd is 28 tot 31 dagen. De jongen blijven 6 tot 7 weken in het nest. De totale broedperiode loopt van begin april tot begin juli. Het voedsel van de Buizerd bestaat vooral uit muizen, zieke konijnen, wormen en aas. De Buizerd heeft een territoriumgrootte welke ligt tussen de 25 en 100 hectare (Sierdsema, 1995). De soort is beschermd volgens categorie 4 van de indicatieve lijst. Het leefgebied en de bezette nestlocaties van de soort zijn op basis van de Flora- en faunawet het gehele jaar door beschermd.

De soort is in 2009 ter plaatse van Berghaag (ten oosten van het plangebied) roepend waargenomen. Op basis hiervan blijkt dat hier 1 territorium aanwezig is van de Buizerd. De waarneming is verricht tijdens de broedperiode ter plaatse van geschikt biotoop. Aangenomen wordt dat de soort hier ter plaatse van Berghaag of nabij de waarnemingslocatie broedpogingen heeft ondernomen. Ter plaatse van de toekomstige bedrijven terrein Vennendreef is de soort niet waargenomen hoewel de locatie wel geschikt lijkt als foerageergebied.

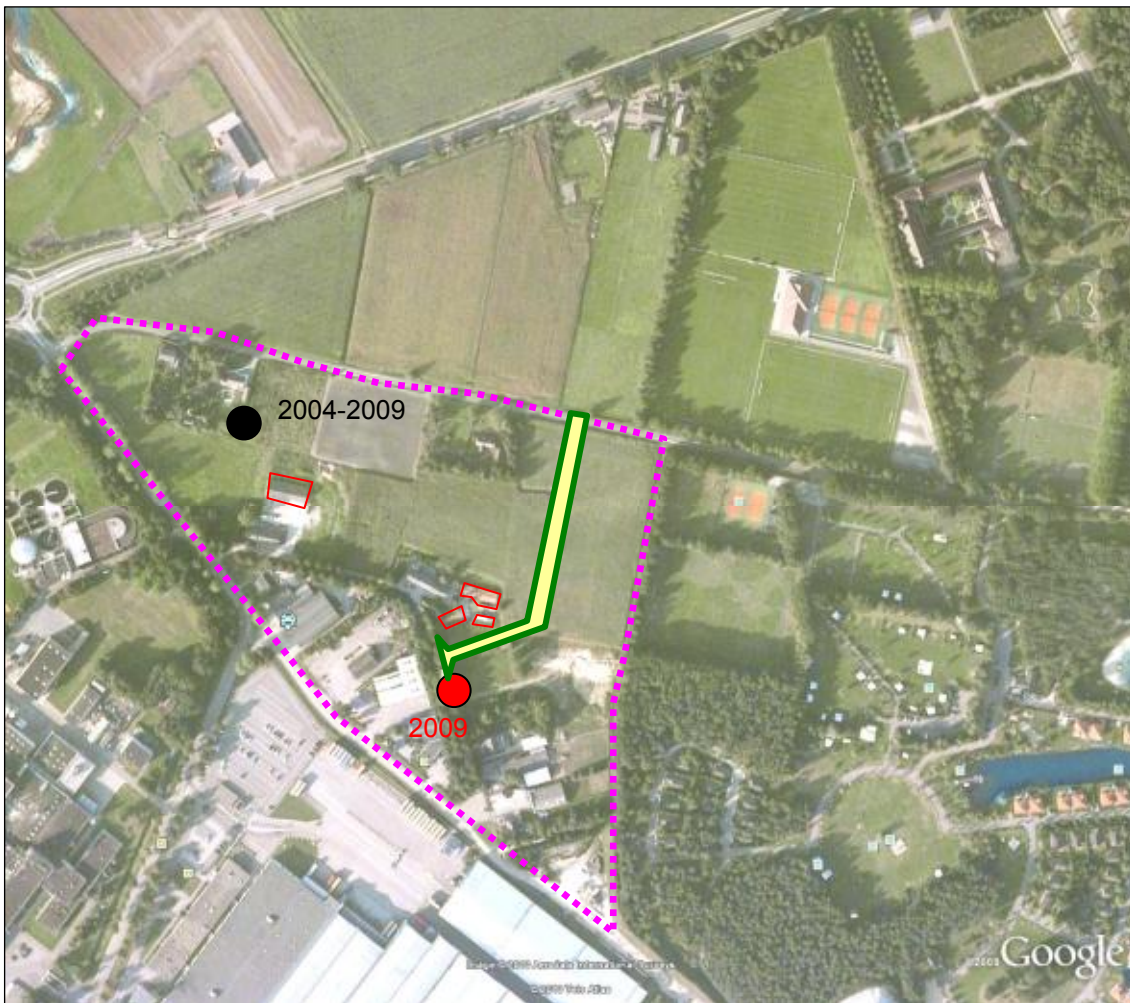
De aanleg van het bedrijventerrein zal geen wezenlijk negatief effect hebben op de broedlocatie. Reden is dat het bos Berghaag niet wordt aangetast. Hoewel de soort niet is waargenomen in het plangebied om er te foerageren, is het goed mogelijk dat de soort dit sporadisch wel doet. Bij realisatie van het project kan de soort om te foerageren uitwijken naar het landbouwgebied ten noorden van de Sparrendreef. Overtredingen met de Flora- en faunawet zullen niet ontstaan indien gewerkt wordt buiten het broedseizoen.

3.3.4 *Ekster*

De Ekster is een in Nederland algemene broedvogel in bomen ter plaatse van boerenerven en bebouwd gebied. De soort is beschermd volgens categorie 5 van de indicatieve lijst. De broedperiode van de soort loopt van 1 februari tot en met 30 juni (Van Dijk, 2004). Binnen de Flora- en faunawet zijn het nest en bijbehorend leefgebied van de soort binnen de genoemde periode, dit is het broedseizoen en tevens de meest kwetsbare periode, beschermd. Buiten het broedseizoen zijn nest en leefgebied alleen beschermd als in de omgeving geen alternatieve broedlocaties aanwezig zijn.

De soort broedde op 1 locatie in de onderzoeksperiode. Er werd gebroed in de bomen op een erf aan de Sparrendreef. In de omgeving van het plangebied komt de soort eveneens voor op boerenerven en houtsingels.

Het erf en de hierin aanwezige beplantingen van betrokken woning wordt niet gewijzigd. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats blijft behouden. Overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet zullen niet ontstaan.

Figuur 4 Broedlocatie Ekster ter plaatse van de zwarte stip. De Gekraagde roodstaart heeft een territorium ter plaatse van de rode stip.

3.3.5 Gekraagde roodstaart

De Gekraagde roodstaart is in Nederland een algemene standvogel van bossen en parken. De broedperiode van de soort loopt van 10 mei tot en met 30 juni (Van Dijk, 2004). De soort is beschermd volgens categorie 5 van de indicatieve lijst. Binnen de Flora- en faunawet zijn het nest en bijbehorend leefgebied van de soort binnen de genoemde periode, dit is het broedseizoen en tevens de meest kwetsbare periode, beschermd. Buiten het broedseizoen zijn nest en leefgebied alleen beschermd als in de omgeving geen alternatieve broedlocaties aanwezig zijn.

De soort is met één paar in 2009 in het plangebied waargenomen ter plaatse van de beplanting langs de Vennenweg. In de omgeving van het plangebied is ter plaatse van het bosgebied Berghaag en Witte Vennen een populatie aanwezig (www.limburg.nl). Het paartje in het plangebied kan worden beschouwd als een uitloper van deze populatie.

De waarnemingslocaties blijven in het plan gehandhaafd. Eén en ander betekent dat verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet niet worden overtreden.

3.3.6 Grote bonte specht

De Grote bonte specht is in Nederland een algemene standvogel van bossen en parken. De soort is beschermd volgens categorie 5 van de indicatieve lijst. De broedperiode van de soort loopt van 1 maart tot en met 30 juni (Van Dijk, 2004). Binnen de Flora- en faunawet zijn het nest en bijbehorend leefgebied van de soort binnen de genoemde periode, dit is het broedseizoen en tevens de meest kwetsbare periode, beschermd. Buiten het broedseizoen zijn nest en leefgebied alleen beschermd als in de omgeving geen alternatieve broedlocaties aanwezig zijn.

De soort is met één paar in het plangebied waargenomen ter plaatse van de beplanting op een erf langs de Sparrendreef in 2005. Tevens is de soort waargenomen in de iepen langs de Vennenweg in 2006 en in 2009. In de aangrenzende kilometerhokken komt de soort met 4 paar voor (www.limburg.nl). De lokale populatie bestaat uit 5 paren.

De waarnemingslocaties blijven in het plan gehandhaafd. Eén en ander betekent dat verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet niet worden overtreden.

3.3.7 *Kerkuil*

De Kerkuil broedt in boerderijen en kerken waar de soort foerageert op muizen in bermen, ruigtes en perceelsranden in agrarisch gebied. De soort is beschermd volgens categorie 3 van de indicatieve lijst. De soort gaat in Nederland achteruit en daarom is de soort opgenomen op de Nederlandse Rode lijst met de status “bedreigd”. De broedperiode van de soort loopt van 1 februari tot 31 oktober (Van Dijk, 2004). De periode is zo lang, omdat de soort in muizenrijke jaren driemaal jongen kunnen krijgen. Het leefgebied en de bezette nestlocaties van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet het gehele jaar door beschermd.

De soort is in 2009 broedindicierend waargenomen in de schuur aan de Vennenweg nummer 1. Tevens zijn braakballen en veren van de soort aangetroffen op de vloer tegen de schuur aan. De erfbeplantingen, bomenlaan en wegberm langs de Vennenweg, Witte Vennenweg en de bosrand van Berghaag zijn elementen in het plangebied die door de Kerkuil worden benut als foerageergebied. De Kerkuil is schaars in de gemeente Venray en is in het oostelijke deel van de gemeente Venray bekend van enkele paren (www.limburg.nl).

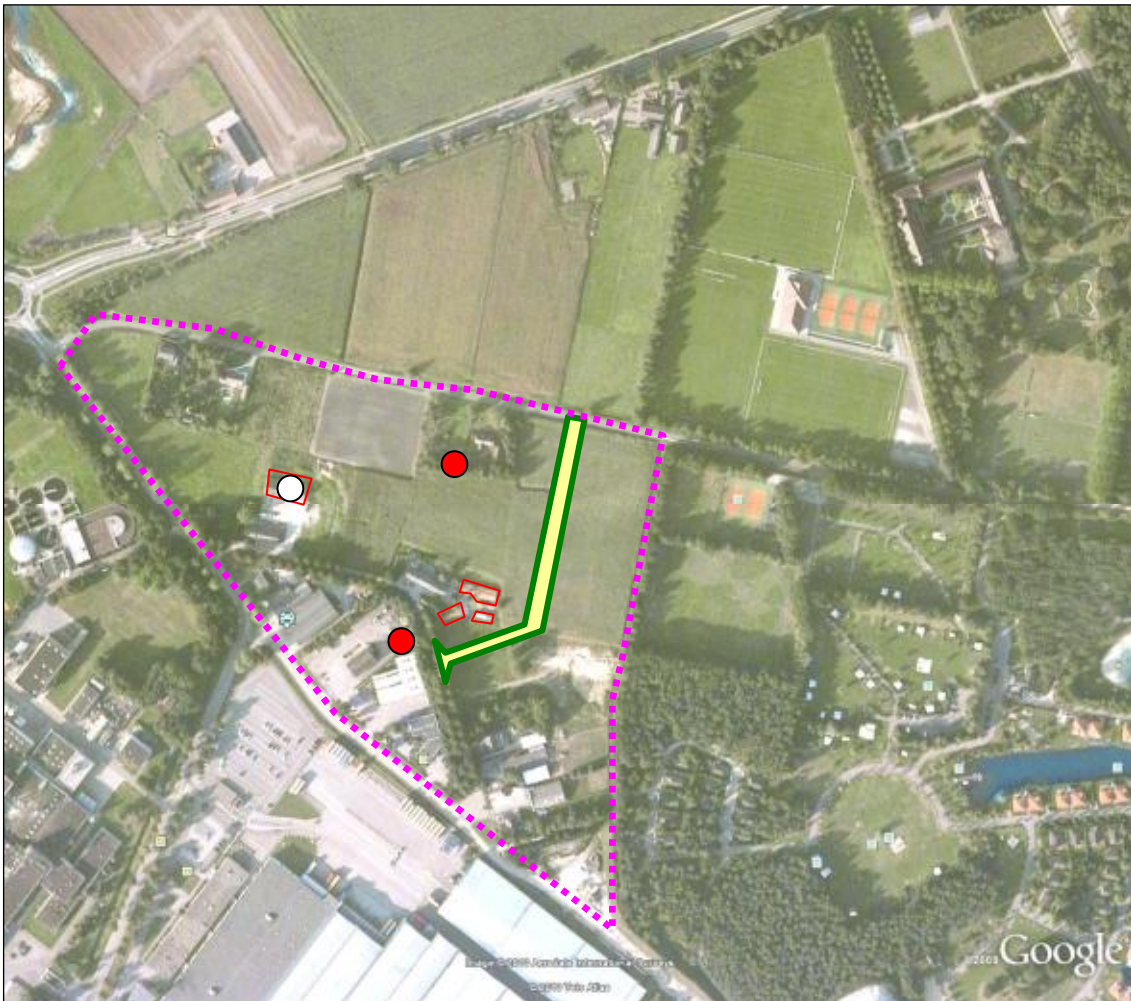
De schuur waarin de Kerkuil broedt, wordt afgebroken waardoor de soort zijn broedlocatie zal gaan verliezen. Tevens zal een deel van zijn foerageergebied worden bebouwd en zodoende minder geschikt worden als foerageergebied. Om te voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding van de Kerkuil in het geding komt en overtreding ontstaat van bepalingen in de Flora- en faunawet, dienen mitigerende maatregelen worden genomen. Deze worden vastgelegd in een mitigatieplan welke onderdeel wordt van een ecologisch werkprotocol conform de Gedragscode Bouwend Nederland. In paragraaf 3.7 wordt hierop ingegaan.

3.3.8 *Huismus*

De Huismus is in Nederland een algemene broedvogel van gebouwen. De soort is beschermd volgens categorie 2 van de indicatieve lijst. De soort gaat in Nederland achteruit en daarom is de soort opgenomen op de Nederlandse Rode lijst met de status “gevoelig”. De broedperiode van de soort loopt van 10 maart tot en met 20 juni (Van Dijk, 2004). Het leefgebied en de bezette nestlocaties van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet het gehele jaar door beschermd.

De soort broedt op drie locaties in het plangebied waar kolonies bevinden ter plaatse van de woningen. Waargenomen is dat de soort de kleine schuren horende bij de woning Vennenweg nummer 2 evenals op de landbouwgronden rondom de woning benut als foerageergebied. Ook benut de soort foerageergebied ter plaatse van de tuinen en ter plaatse van de woningen.

De woningen in gebruik als kolonie door de Huismus blijven gehandhaafd. De schuren in gebruik als foerageergebied zullen worden gesloopt. De tuinen ter plaatse van de woningen blijven behouden, waardoor voldoende foerageergebied in het plangebied wordt gehandhaafd. Tevens zal de locatie met de bestemming “buffers en groen” in de toekomst worden benut door de Huismus om er te foerageren. Hierdoor zal de hoeveelheid foerageergebied vergelijkbaar zijn als in de huidige situatie. Eén en ander betekent dat verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet niet worden overtreden.

Figuur 5 Territoria Grote bonte specht ter plaatse van de rode stippen. Broedplaats Kerkuil ter plaatse van de witte stip.

3.3.9 Steenuil

De Steenuil is in Nederland een standvogel van hoogstamboomgaarden en oude schuren waar de soort in een holte of nis een nest bouwt. De soort is beschermd volgens categorie 1 van de indicatieve lijst. De soort gaat in Nederland sterk achteruit en daarom is de soort opgenomen op de Nederlandse Rode lijst met de status "kwetsbaar". In de gemeente Venray waren in 2008 volgens de Uilenwerkgroep Venray 13 Steenuilken bewoond met 45 jongen en 35 geringd. De broedperiode van de soort loopt van 1 februari tot en met 10 juli. Er kan sprake zijn van een tweede broedperiode, dan loopt deze periode tot 31 oktober (Van Dijk, 2004). Het leefgebied en de bezette nestlocaties van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet het gehele jaar door beschermd.

In 2004 en 2005 is de Steenuil waargenomen op het dak van een schuurtje (figuur 6). In 2006 heeft de soort succesvol gebroed en zijn de jongen door de Steenuilwerkgroep Venray geringd. In 2007 hebben de Uilenwerkgroep Venray en Grontmij | Groenplanning vonden gedaan van braakballen en uitwerpselen. Op basis van de bevindingen bleek dat de schuur in 2007 spaarzaam werd gebruikt om te rusten. De schuur is in 2008 buiten het broedseizoen afgebroken. Ter compensatie hiervan heeft Uilenwerkgroep aan de overzijde van de Vennenweg al in 2007 een nieuwe Steenuilken geplaatst. Deze was in 2007 in gebruik door een Spreeuw. In februari 2009 is een Steenuil roepend waargenomen tijdens een avondbezoek bij de Steenuilken. In de omgeving komt de Steenuil als broedvogel vrij algemeen voor, vooral in het oostelijke gedeelte van de gemeente Venray (www.limburg.nl).

Hoewel de locatie van de kast niet wordt aangetast, zullen de werkzaamheden leiden tot:

- een vermindering van het areaal leefgebied;
- een tijdelijke verstoring door de aanwezigheid van machines waardoor de soort meerdere malen wordt opgejaagd.

Als gevolg van bovenstaande effecten is de kans aanwezig dat de Steenuil tijdelijk niet in de gelegenheid is om te broeden. De werkzaamheden zullen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de Steenuilfamilie ter plaatse. Om te voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding van de Kerkuil in het geding komt en overtreding ontstaat van bepalingen in de Flora- en faunawet, dienen mitigerende maatregelen worden genomen. Deze worden vastgelegd in een mitigatieplan welke onderdeel wordt van een ecologisch werkprotocol conform de Gedragscode Bouwend Nederland. In paragraaf 3.7 wordt hierop ingegaan.

Foto 3 Links Steenuil en rechts Kerkuil. Beide soorten hebben leefgebied in het plangebied.

Figuur 6 Broedlocatie van de Steenuil (paarse stip en jaartal) en waarnemingslocatie van de Huismus (rode stip).

3.3.10 Overige broedvogels

Nesten en bijbehorend leefgebied van deze vogelsoorten zijn alleen gedurende het broedseizoen beschermd. De duur van het broedseizoen is afhankelijk van de volgende factoren:

1. de soort: sommige soorten beginnen met broeden in februari, terwijl andere pas in juni beginnen en pas klaar zijn hiermee in september;
2. het weer: bij een strenge winter, die loopt tot aan februari of zelfs tot begin maart, zal het broedseizoen later starten dan wanneer de maand februari zacht is.

De volgende broedvogelsoorten zijn in het plangebied waargenomen. Tussen haakjes is de status van de soort op de Nederlandse Rode lijst aangegeven:

- grondbroeders: 1 paar Gele kwikstaart (gevoelig), 2 paar Kneu (gevoelig) en 1 paar Patrijs (kwetsbaar), laatstgenoemde soort voor het laatst in 2005;
- broedvogels van gebouwen en erven als Kauw, Turkse tortel en Witte kwikstaart;
- broedvogels van beplantingen: Grasmus, Houtduif, Vink en Zanglijster.

De kans is aanwezig dat in het voorjaar bodembroeders als Kneu, Kievit, Gele kwikstaart en dergelijke in het gebied gaan broeden. Om te voorkomen dat dit gebeurt en men dan tijdens uitvoering van de werkzaamheden in overtreding met de Flora- en faunawet geraakt, dient het volgende te worden uitgevoerd:

- buiten het broedseizoen, in de periode 1 september tot en met 1 maart, dient de teelaarde (en daarmee tevens de grasmat) in depot te worden gezet;
- de Kievit broedt soms op kale akkers zonder vegetatie. Om te voorkomen dat deze soorten hier gaan broeden, dient direct nadat de teelaarde is verwijderd het grondverzet te worden gecontinueerd. Deze activiteiten voorkomen dat op de gronden die aan snee zijn, wordt gebroed;
- mocht dit uit praktische overwegingen niet mogelijk zijn, dan dienen in maart en april periodiek bodembewerkingen worden uitgevoerd om te voorkomen dat bodembroeders er zich gaan vestigen.

Kauw, Turkse tortel en Witte kwikstaart mogen niet tijdens het broedseizoen worden verstoord. De sloop van de schuren dient vanuit de Flora- en faunawet te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, dus in de periode van 1 september tot en met 1 maart.

Met betrekking tot de Grasmus, Houtduif, Vink en Zanglijster dienen de bomen langs de Vennenweg die worden geveld vanwege de aanleg van een weg, buiten het broedseizoen te worden geveld, dus in de periode van 1 september tot en met 1 maart.

3.4 Zoogdieren

3.4.1 Gewone dwergvleermuis

De Gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. De soort heeft vaste winter- en zomerverblijfplaatsen in gebouwen, waar de soort gebruik maakt van een spouwmuur, een nis, zolders of kelders indien het daar niet te koud en vochtig is. De invliegopening wordt gemarkeerd met uitwerpselen of urine. Bij langdurige bewoning is dit te herkennen aan een langwerpige donkere streep. Het leefgebied en de verblijfplaatsen van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet beschermd volgens het beschermingsniveau, tabel 3 evenals binnen de Habitatrichtlijn bijlage IV. Dat wil zeggen dat een strikte bescherming het gehele jaar van toepassing is.

In het plangebied zijn van de Gewone dwergvleermuis de volgende waarnemingen verricht:

1. in mei 2007 zat de soort onder het dak van de woning Vennenweg nummer 2 ter plaatse van het zwarte vierkant in figuur 7. Deze woning fungeerde in 2007 als vaste verblijfplaats;
2. begin augustus 2009 werden vanuit de richting van de Vennenweg tussen en boven de bomen van het erf Vennenweg nummer 2 circa 20 individuen vliegend in noordoostelijke richting waargenomen. Deze bomen fungeerden als migratieroute waarbij de bomen werden gebruikt als oriëntatiepunten/bakens waarop de ultrasone geluiden weerkaatsen;

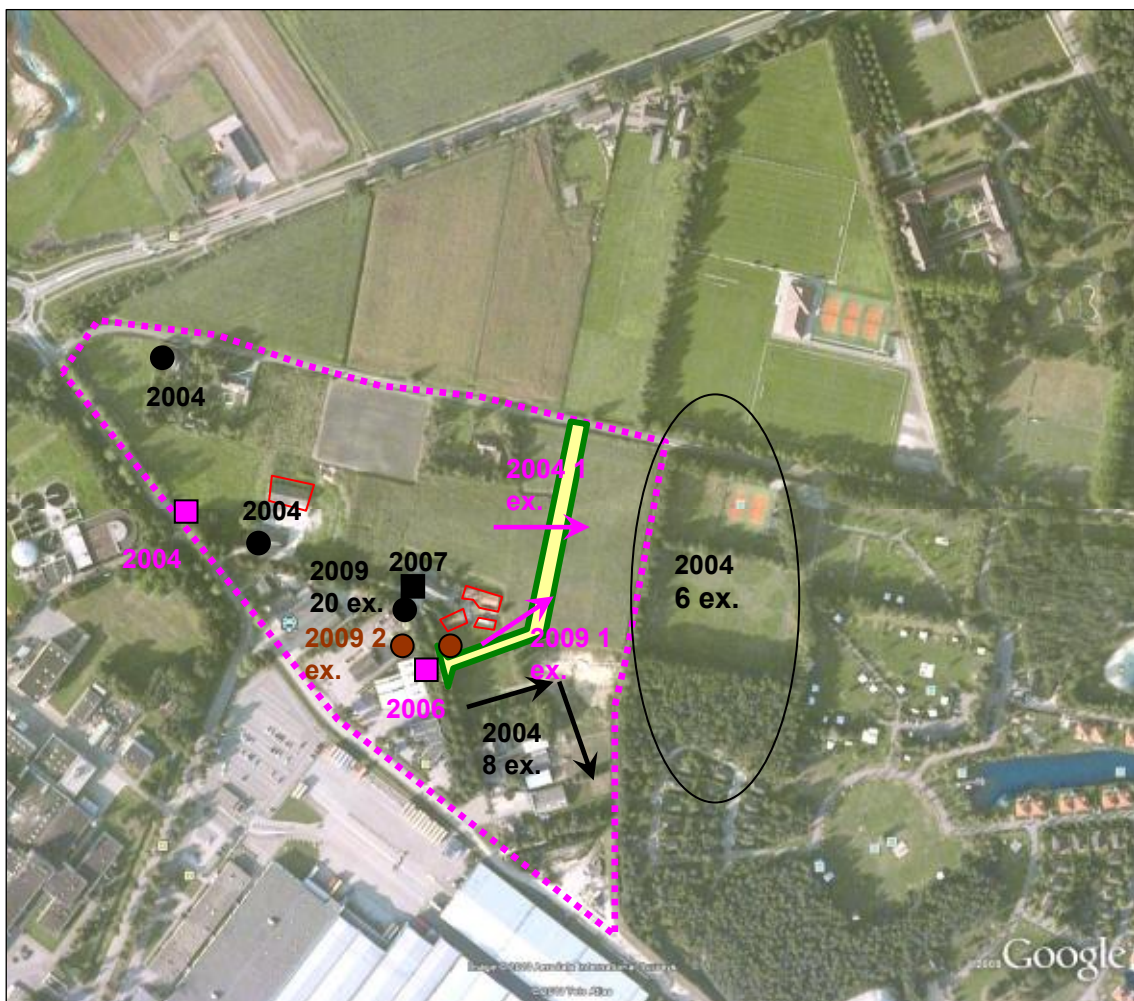
3. in 2004 is waargenomen dat 8 individuen de beplantingen tussen de Vennenweg en Berghaag gebruikten als migratieroute. Hierbij werden de bomen gebruikt als oriëntatiepunten/bakens waarop de ultrasone geluiden weerkaatsen.
4. de soort maakt gebruik van de aanwezige beplanting bij de rioolwaterzuivering aan de westzijde van het plangebied om te foerageren op de hier aanwezige insecten;
5. in 2004 is waargenomen dat 6 individuen foerageren bij de beplanting langs de sportvelden ten oosten van het plangebied.

Alle bovenstaande elementen blijven behouden en worden niet verstoord. Bouwplan Vennendreef zal niet gaan leiden tot overtreding met verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

3.4.2 *Laatvlieger*

De Laatvlieger is in Nederland een algemene soort met vaste winter- en zomerverblijfplaatsen in vooral gebouwen waar de soort gebruik maakt van een spouwmuur of zolders. De soort komt regelmatig voor in stedelijk gebied waar de soort te zien is jagend op insecten bij lantaarnpalen. Het leefgebied en de verblijfplaatsen van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet beschermd volgens het beschermingsniveau tabel 3 evenals binnen de Habitatrichtlijn bijlage IV. Dat wil zeggen dat een strikte bescherming het gehele jaar van toepassing is.

De Laatvlieger is in het plangebied met 2 individuen in 2009 waargenomen op het erf van de woning Vennenweg nr. 2. Waargenomen is dat de soort tussen de bomen vanaf de Vennendreef boven de bomen van genoemd erf vloog waar de soort foerageerde op de aanwezige insecten. Alle genoemde elementen blijven behouden en worden niet verstoord. Bouwplan Vennendreef zal niet gaan leiden tot overtreding met verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Figuur 7 Verspreiding van de Gewone dwergvleermuis waarbij de zwarte stippen losse waarnemingen betreft, de zwarte ovaal meerdere individuen betreft, de zwarte pijlen migratieroutes betreft en het

zwarte vierkant een zomerverblijfplaats betreft. De waarneming van de Rosse vleermuis is weergegeven met een paarse stip en het roze vierkant is zomerverblijfplaats. De bruine stippen zijn waarnemingen van de Laatvlieger.

3.4.3 Rosse vleermuis

De Rosse vleermuis is in Nederland algemeen en heeft meestal vaste winter- en zomerverblijfplaatsen in holle bomen. De verblijfplaatsen zijn herkenbaar door middel van urine- en/of uitwerpselenstrepen en schelle roepen die worden gemaakt bij het uitvliegen. Vooral in de maanden augustus en september is de paringsroep van de mannetjes hoorbaar. De afstand tussen dagrustplaats en jachtgebied wordt in de regel in een snelle rechte vlucht afgelegd, op een hoogte van honderd meter of meer. Jachtplaatsen liggen meestal in open terrein, waar met snelle duiken op insecten gejaagd wordt. De Rosse vleermuis jaagt vooral boven water en moerassige gebieden en jaagt ook wel rondom straatverlichting, omdat hier veel insecten voor komen. Het leefgebied en de verblijfplaatsen van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet beschermd volgens het beschermingsniveau tabel 3 evenals binnen de Habitatrichtlijn bijlage IV. Dat wil zeggen dat een strikte bescherming het gehele jaar van toepassing is.

In het plangebied zijn van de Rosse vleermuis de volgende waarnemingen verricht:

1. eind juli 2004 juist ten westen van het plangebied werden drie individuen waargenomen langs de Witte Vennenweg nabij de aanwezige bomen. Op basis van de waarneming is het vermoeden dat de bomen langs de Witte Vennenweg (foto 4) in 2004 fungeerden als zomerverblijf;
2. begin 2007 zijn in een boom langs de Vennenweg een boomholte met urinestrepen aangetroffen (foto 4). Op basis van deze waarneming is de conclusie dat deze boom in 2006 fungeerde als zomerverblijfplaats;
3. eind juli 2004 is boven de akkers één Rosse vleermuis jagend waargenomen;
4. in augustus 2009 is de soort hoog overvliegend ter plaatse van de schuurtjes bij de woning Vennenweg nummer 2 jagend waargenomen.

Alle bovenstaande elementen blijven behouden en worden niet verstoord. Bouwplan Vennendreef zal niet gaan leiden tot overtreding met verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Foto 4 De afgebeelde boom langs de Vennenweg is in gebruik geweest als verblijfplaats van de Rosse vleermuis wat te zien is aan de urinestreek bij de rode pijl. De foto is van begin 2007, mogelijk had de boom in 2006 deze functie. Foerageergebied van Rosse vleermuis en Gewone dwergvleermuis, de boom bij de paarse pijl heeft een holte welke in 2004 fungeerde als verblijf voor de Rosse vleermuis.

3.4.4 Steenmarter

De Steenmarter is in Nederland schaars doch in Zuid- en Midden-Limburg algemeen. Het leefgebied en de verblijfplaatsen van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet beschermd volgens het beschermingsniveau tabel 2. Hierbij geldt een zekere mate van bescherming, omdat in bepaalde gevallen de gunstige staat van instandhouding in het geding kan zijn.

De Steenmarter is in het plangebied in 2007 aangetroffen ter plaatse van de schuurtjes ten oosten van Vennenweg nr. 2. Er is echter niet geconstateerd dat de soort hier een verblijfplaats heeft.

De Steenmarter past zich aan de mens aan. De soort zal mogelijkheden vinden om van gewijzigde terreincondities gebruik te maken. Men komt niet in aanraking met de Flora- en faunawet.

3.4.5 Overige zoogdiersoorten

Uit *Zoogdieren van Limburg* (Huizenga et al., 2010) blijkt dat in de kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is tevens Eekhoorn en Watervleermuis zijn aangetroffen in de periode 1970-1993 en in de periode 1994-2004. De Eekhoorn is door Grontmij | Groenplanning in Berghaag waargenomen en heeft hier zijn leefgebied. De waarneming van de Watervleermuis is waarschijnlijk verricht boven het water van de Witte Vennen. Geschikte locatie voor een vaste verblijfplaats is aanwezig ter plaatse van Nieuw Spraeland ten noordoosten van het plangebied waar lanen aanwezig zijn met forse loofbomen.

Aan de hand van gegevens, vergaard tijdens de veldbezoeken en uit *Zoogdieren van Limburg*, blijkt dat ook de volgende soorten van beschermingsregime tabel 1 Flora- en faunawet gebruikmaken van het plangebied: Aardmuis, Bosspitsmuis, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huismuis, Konijn, Mol, Ree, Veldmuis, Vos en Woelrat. Deze soorten maken gebruik van het plangebied. De geschiktheid van het gebied voor een deel van deze soorten zal sterk verminderen door de uitvoering van het project. Omdat het tabel 1-soorten betreft en deze soorten een lichte mate van bescherming kennen in de zin dat bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling geldt, heeft dit geen verdere consequenties voor het initiatief. Wel dient de zorgplicht artikel 2 lid 1 en 2 van de Flora- en faunawet in acht te worden genomen. Daarom dient bij grondverzet zodanig te worden gewerkt dat dieren voor de machines uit wegvluchten naar het bosgebied Berghaag.

3.5 Overige fauna

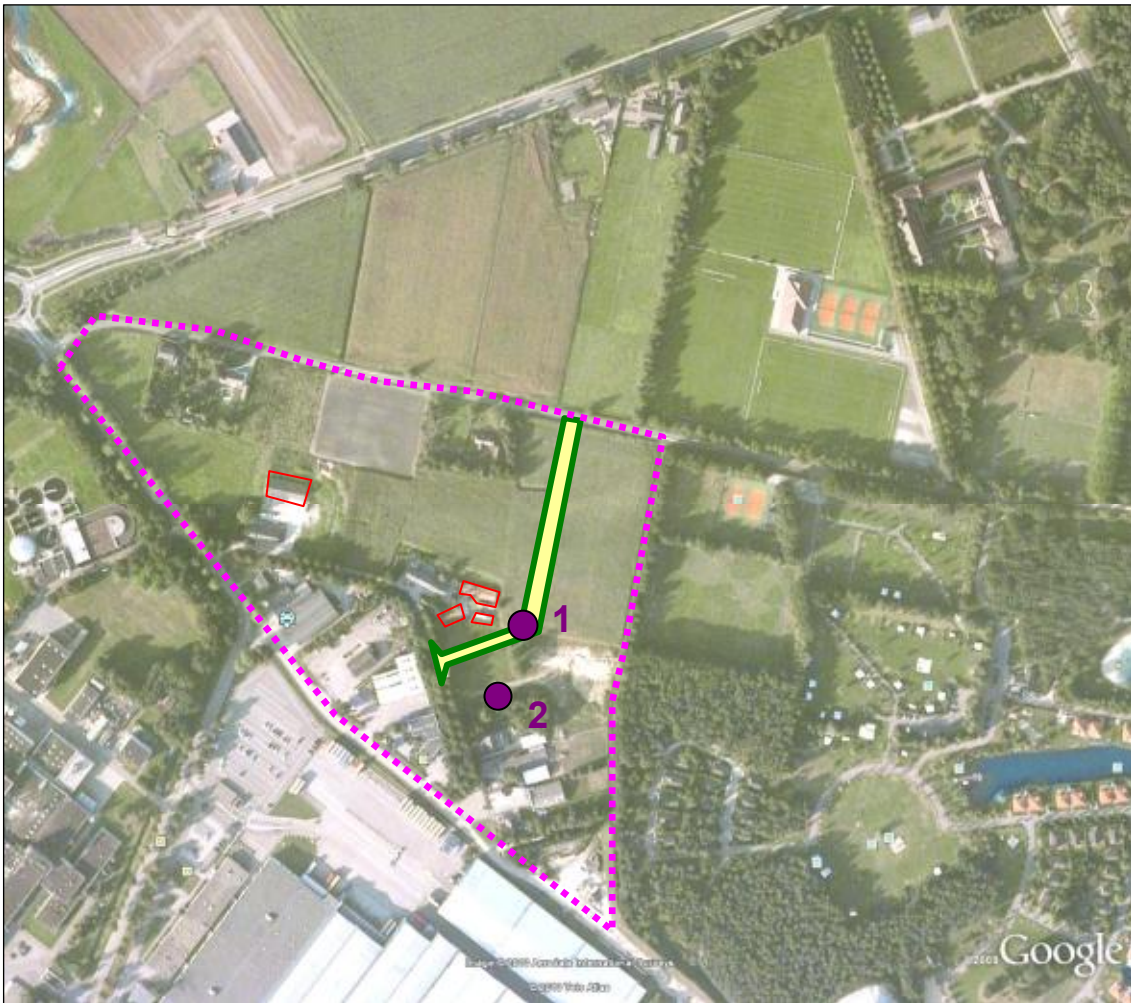
In het plangebied is éénmalig de Bastaardkikker waargenomen. Er zijn geen waterpartijen waar de soort zich kan voortplanten. Aangenomen wordt dat de soort afkomstig is van het ten zuidoosten van het plangebied gelegen De Witte Vennen.

3.6 Planten

Het Rapunzelklokje is in het plangebied waargenomen. Deze soort komt in Nederland vooral voor in het rivierengebied en in Zuid-Limburg waar de soort standplaatsen heeft in ruig, matig voedselrijk grasland. De plant bloeit in de periode mei-september. Groeiplaatsen van de soort zijn binnen de Flora- en faunawet beschermd volgens het beschermingsniveau tabel 2. Hierbij geldt een zekere mate van bescherming, omdat in bepaalde gevallen de gunstige staat van instandhouding in het geding kan zijn.

In het plangebied groeit de soort ter plaatse van twee locaties, namelijk nabij twee Zomereiken (nr. 1 op figuur 8) en in het talud van de Vennenweg (nr. 2 op figuur 8). Ter plaatse van groeiplaats nr. 1 bevindt zich één plant (RD-coördinaten 199556-392915). Ter plaatse van groeiplaats nr. 2 bevinden zich 20 planten (RD-coördinaten 199548-392870). Lokaal is de soort zeldzaam en komt in één aangrenzend kilometerhok voor (www.limburg.nl). In het Maasdal is de soort echter algemeen.

Groeiplaats 1 van het Rapunzelklokje zal als gevolg van grondverzet verloren gaan. Dit zal gebeuren na de aanleg van de weg ter plaatse van de twee zomereiken. Lokaal zal de gunstige staat van instandhouding in het geding zijn. Om te voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding van het Rapunzelklokje in het geding komt en overtreding ontstaat van bepalingen in de Flora- en faunawet, dienen mitigerende maatregelen worden genomen. Deze worden vastgelegd in een mitigatieplan dat onderdeel wordt van een ecologisch werkprotocol conform de Gedragscode Bouwend Nederland. In paragraaf 3.7 wordt hierop ingegaan.

Figuur 8 Groeiplaatsen van het Rapunzelklokje ter plaatse van de paarse stippen. Ter plaatse van de gele lijn met groene randen wordt een weg aangelegd die groeiplaats 1 kruist.

Foto 5 Het Rapunzelklokje links en één van de groeiplaatsen rechts.

3.7 Conclusie en aanbevelingen Flora- en faunawet

Uit de Flora- en faunawettoets is gebleken dat bij de uitvoering van het project Bedrijventerrein Vennendreef planten- en diersoorten van de beschermingsregimes tabel 1, tabel 2 en broedvogels in de categorieën 1 tot en met 4 een overtreding ontstaat van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet als geen mitigerende/compenserende maatregelen worden getroffen. Dit geldt voor Kerkuil (vogels cat. 3), Steenuil (vogels cat. 1) en Rapunzelklokje (tabel 2). Het advies is om voor deze drie soorten conform de Gedragscode Bouwend Nederland, in samenwerking met de opdrachtgever, een ecologisch werkprotocol op te laten stellen. Hierin worden de

mitigerende maatregelen voor het Rapunzelklokje, Kerkuil en Steenuil in omschreven, die voortvloeien uit de inventarisatie. Deze vigeert als verantwoording voor het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen en voldoet tevens aan de eisen, vergelijkbaar met die van een ontheffingsaanvraag. Onderdeel van het ecologisch werkprotocol wordt het mitigatieplan die in ieder geval de volgende maatregelen behandelt:

- de maatregelen ter plaatse van de groen gemarkeerde locatie weergegeven in figuur 9 voor een ontwikkeling richting een foerageergebied voor de Steenuil en Kerkuil;
- de locatie waar en wanneer een tweetal Kerkuilkasten en een tweetal Steenuilkasten worden verplaatst en zijn in hoeverre nog aanvullende maatregelen benodigd zijn in de nabijheid van deze nieuwe broedlocaties;
- welke maatregelen dienen te worden genomen om te voorkomen dat de Kerkuil terug keert naar zijn huidige broedlocatie voordat de schuur wordt gesloopt;
- wanneer dienen de groeiplaatsen van het Rapunzelklokje te worden gemarkeerd en wanneer en waar naartoe dient de soort te worden verplant;
- wie wordt verantwoordelijk voor de uitvoer van bovenstaande maatregelen.

3.8 Conclusie en aanbevelingen houtopstanden

3.8.1 Boswet

Hoewel slechts enkele bomen (maximaal 5) worden geveld ter plaatse van de bomenlaan aan de noordzijde van de Vennenweg, is de Boswet aan de orde. Er is een bestemmingsplan in voorbereiding, maar daar deze nog niet is goedgekeurd, kan (nog) niet worden gewerkt volgens dit bestemmingsplan. Dat betekent dat de eigenaar verplicht is:

- een kapmelding bij het ministerie van EL&I te doen (rechtstreeks of door de gemeente via de Wabo);
- binnen een tijdvak van drie jaren na de velling of het tenietgaan van de houtopstand te herbeplanten;
- deze herplant kan plaatsvinden ter plaatse van de groenzone (figuur 9).

Figuur 9 Locatie waar de bomen kunnen worden herplant ter plaatse van de donkergroene lijn.

3.8.2 Kapverordening in Algemene Plaatselijke Verordening

Voor het vellen van de bomen, gelegen langs de Vennenweg dient een kapvergunning aan gevraagd te worden bij de gemeente Venray. Tevens is een herplant van de te vellen bomen aan de orde, deze herplant kan plaats vinden ter plaatse van de groenzone (figuur 9).

3.8.3 *Nota compensatie van natuurwaarden*

De Nota compensatie van natuurwaarden van de gemeente Venray is aan de orde, omdat de te vellen bomen onderdeel uitmaken van een waardevolle houtopstand met natuurwaarden. De hieruit voortvloeiende natuurcompensatie kan plaatsvinden ter plaatse van de groenzone (figuur 9).

4 Literatuur

ANWB, 2005. ANWB Topografische Atlas Limburg 1: 25.000. ANWB / Topografische Dienst Nederland, Den Haag / Emmen.

Huizinga et al., 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F. et al., 1985. Vogelinventarisatie. Achtergronden, richtlijnen en verslaglegging. Natuurbeheer in Nederland. Deel 3. Pudoc Wageningen. Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels Zeist.

Lange, P. et al., 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV / Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.

Ministerie van LNV, 2002. Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. Ministerie van LNV, Den Haag.

Ministerie van LNV, 2004. Besluit van september 2004, wijziging van artikel 75 van de Flora en faunawet. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Den Haag.

Ministerie van LNV, 2004. Besluit van 5 november 2004, wijziging Rode Lijsten voor bedreigde dier- en plantensoorten. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Den Haag.

Ministerie van LNV, 2007. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Ministerie van LNV, Den Haag.

Provincie Limburg, 2003. Verspreidingsgegevens avifauna. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Provincie Limburg, 2003. Verspreidingsgegevens flora. Vlakdekkende provinciale kartering. Maastricht.

Schober, W. & E. Grimberger, 2001. Gids van de Vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische Eilanden. Tirion Uitgevers, Baarn.

Van der Meijden, R., 1996. Heukels' flora van Nederland. Rijksherbarium / Hortus Botanicus, Rijksuniversiteit Leiden. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Van Dijk, A.J., 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Van Heusden, W. en S. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet - Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied.

Weeda E.J. et al., 2003. Nederlandse oecologische flora wilde planten en hun relaties. KNNV Uitgeverij / IVN, Haarlem.